

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-02-28

Stadsbyggnadsnämnden 2025-03-25

Diarienummer SBF-2025-00012

Handläggare

Erik Stenkil

Telefon: 031-365 00 00

E-post: erik.stenkil@stadsbyggnad.goteborg.se

Stadsbyggnadsnämndens taxa 2026

Förslag till beslut

I stadsbyggnadsnämnden

1. Godkänna förslag till stadsbyggnadsnämndens taxa 2026 enligt bilaga att gälla fr o m 2026-01-01
2. Ge stadsbyggnadsnämnden rätt att justera taxan för 2026 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2025.
3. Ge stadsbyggnadsnämnden rätt att årligen räkna upp taxan baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV).
4. Översända stadsbyggnadsnämndens förslag med bilaga till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Detta ärende utgör förslag till justering av stadsbyggnadsnämndens taxa 2026. Det förslag till taxa som framgår av detta tjänsteutlåtande jämte bilaga föreslås gälla från 2026-01-01.

Förslag till taxa 2026 för stadsbyggnadsnämndens verksamhet innebär en något större omarbetning än tidigare år. En översyn av texten i taxan har gjorts i syfte att förenkla och förtydliga innehållet.

En översyn av bedömd tidsåtgång för ärendetyperna inom bygglov har gjorts i syfte att bättre spegla den verkliga handläggningstiden. Nuvarande bedömning kring handläggningstider har i stort varit oförändrad sedan taxans införande 2021. Justeringen har inte gjorts på samtliga ärendetyper utan på de där bedömningen gjorts att tidigare bedömning avviker från verklig tidsåtgång. Den ekonomiska effekten av justeringen är därmed beroende av fördelningen mellan de olika ärendetyperna.

Utöver en justering av bedömda handläggningstider har ett förslag till ny hantering av områdesbestämmelser tagits fram i syfte att förtydliga och förenkla handläggningen och göra det tydligare för kunden vad kostnaden blir. Förslaget skiljer även på områdesbestämmelser som reglerar area, respektive de som inte gör det. Anledningen till detta är att åstadkomma en mer skälig avgift för mindre omfattande åtgärder.

Inom mät- & kartverksamheten har ett par mindre justeringar inarbetats, samtidigt som begreppet *utstakning* ersatts av ordet *utsättning* genom hela dokumentet. Därtill har begreppet *normal nybyggnadskarta* ersatts med *nybyggnadskarta*, och *enkel nybyggnadskarta* med begreppet *förenklad nybyggnadskarta*.

Grunden för timpriset är oförändrad och följer sedan tidigare principen att den räknas upp med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Då taxan ska räknas upp med PKV i oktober året innan det nya kalenderåret är uppräknings, vid beslutet om antagandet av taxa, preliminär för 2026 och kommer att justeras och fastställas i samband med att slutliga uppgifter finns att tillgå i oktober 2025 avseende PKV.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Grunden för taxan är en uppräknings av timpriset med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Detta bedöms spegla kostnadsutvecklingen inom verksamheten. Inom de timbaserade verksamheterna bedöms effekten därmed motsvara kostnadsökningen.

Inom bygglovsverksamheten bygger avgifterna på timpriset i taxan i kombination med en uppskattad tidsåtgång per ärendetyp. I förslag till taxa 2026 har en översyn av bedömd tidsåtgång gjorts i syfte att spegla verksamhetens verkliga kostnad. Baserat på bokslut 2024 motsvarar justeringen en uppskattad intäkt till nämnden om 3 miljoner kronor. Den slutliga effekten är dock beroende av volymen på inkommande ärenden samt fördelning mellan olika ärendetyper.

Taxans förslag till hantering av områdesbestämmelser är mer svårbedömd, men bedömningen görs att den ekonomiska effekten kommer vara positiv då det blir tydligare vilka ärenden som ska omfattas. I relation till nämndens totala intäkter bedöms förändringen dock vara marginell.

För detaljplaneverksamheten görs enbart en justering av timpriset utifrån PKV, varpå den ekonomiska effekten bedöms motsvara kostnadsökningen.

Inom mät- & kartverksamheten, samt fastighetsrättsliga åtgärder görs enbart mindre justeringar vilka ej bedöms påverka det ekonomiska utfallet nämnvärt utöver föreslagen indexuppräknings.

Ekonomiska konsekvenser för brukare/kunder

Främsta effekten för brukare/kunder uppstår inom de ärendetyper där en justering av handläggningstid gjorts. Störst justering har gjorts avseende medelstora ny- och tillbyggnader som inte är en- eller tvåbostadshus. Därtill har tidsåtgången för förhandsbesked justerats upp.

Ekonomiska konsekvenser för den egna verksamheten

Den ekonomiska effekten för den egna verksamheten bedöms vara positiv då handläggningstid justerats upp inom bygglovsverksamheten. Samtidigt så utgör konjunkturen och mängden inkommande ärenden fortsatt den enskilt största faktorn för intäkternas utveckling.

Ekonomiska konsekvenser för andra kommunala verksamheter

Konsekvensen för kommunala verksamheter bedöms bli ringa mot bakgrund av att merparten av de ärenden som handläggs av stadsbyggnadsnämnden utförs för externa parter räkning.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Bilaga 1 Stadsbyggnadsnämndens taxa 2026

Ärendet

Ärendet avser förslag till taxa för stadsbyggnadsnämndens verksamhet 2026.

Beskrivning av ärendet

Nedan följer en bakgrundsbeskrivning för uppkomsten av detta ärende tillsammans med en övergripande genomgång av de justeringar som föreslås av stadsbyggnadsnämndens taxa 2026. Ärendet är upprättat i enlighet med Göteborgs Stads anvisning för hantering av taxor och avgifter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 7 november 2024 § 451 om taxa för stadsbyggnadsnämndens verksamhet 2025. Detta beslut ligger till grund för förslag till taxa 2026 som föreslås i detta ärende.

Allmänna regler om kommunala taxor

Avgifterna tas ut i enlighet 12 kap 8–11 §§ plan- och bygglagen PBL, plan- och byggförordningen PBF (2011:338), 2 kap 5 § Kommunallagen KL (2017:725) och Miljöbalken (1998:808) om inget annat anges. Kommunerna ges rätt att ta ut avgifter så att kommunen kan täcka kostnaderna för alla åtgärder som normalt ingår i ärenden om lov eller anmälan. Även arbete med detaljplanering kan finansieras genom avgifter. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens självkostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. För tjänster som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla får avgifter dock endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

Taxan och dess tillämpning utgår från kommunallagens principer; självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen och retroaktivitetsförbud. Grunderna för hur avgifterna beräknats anges i taxan.

Övergripande justeringar

Texten i taxan har setts över för att förenkla och förtydliga innehållet. Detta har även föranlett en viss omdisponering i dokumentets uppbyggnad.

I taxans grundkonstruktion ingår att denna årligen ska uppräknas med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) baserat på skatteunderlagsprognos per oktober månad året innan taxan träder i kraft. Enligt stadens riktlinje för framtagande av taxor ska beslut tas av nämnden senast i april året innan taxan träder i kraft. Mot denna bakgrund har förslag till taxa för 2026 uppräknats utifrån siffror för 2026 i PKV publicerat av SKR i oktober 2024. Stadsbyggnadsnämnden föreslås ges rätt att indexjustera taxan för 2026 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2025.

Justeringar avseende taxa för planverksamheten

För planverksamheten lämnas taxan oförändrad bortsett från indexuppräkning av timpriset enligt PKV.

Justeringar avseende taxa för byggverksamheten

För bygglovsverksamheten har en genomgång av bedömd tidsåtgång gjorts i syfte att bättre spegla verklig handläggningstid. Justeringarna baserar sig dels på uppgift om handläggningstider, dels på en omvärldsbevakning av andra kommuner. Totalt uppgår justeringen av bedömd handläggningstid till 5 procent. Justeringarna skiljer sig dock mellan de olika ärendetyperna. Störst justering har gjorts avseende medelstora ny- och

tillbyggnader som inte är en- eller tvåbostadshus. Därtill har tidsåtgången för förhandsbesked justerats upp.

Utöver bedömd tidsåtgång har förslag till debitering av områdesbestämmelser tagits fram. Dessa bygger på nuvarande taxa, men har kompletterats med en tabell för områdesbestämmelser som inte reglerar area. Dessa åtgärder erhåller med det nya förslaget en reducerad avgift vilket bedöms spegla kostnaden på ett bättre sätt.

Justeringar avseende taxa för mät-/kartverksamheten

För mät- och kartverksamheten har ett antal förtydliganden i taxetabellen skett. Därtill har ordet *utstakning* ersatts med *utsättning* genomgående i hela taxedokumentet. Därtill har begreppet *normal nybyggnadskarta* ersatts med *nybyggnadskarta*, och *enkel nybyggnadskarta* med begreppet *förenklad nybyggnadskarta*. Den ekonomiska effekten avser främst gjord indexuppräknings.

Justeringar i taxa för byggnadsnämndens verksamhet med PBL87 som grund

Ingen justering har gjorts.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att föreslagna ändringar främst återfinns inom bygglovsverksamheten. I förslag till taxa 2026 har en översyn av bedömd handläggningstid skett. Tidigare år har detta enbart skett på enstaka åtgärder. Översynen bedöms bättre spegla handläggningstiden för de olika åtgärderna och ligger därmed i linje med principen i taxan att den ska spegla nämndens kostnad för handläggning.

Övriga justeringar syftar främst till att bidra till en mer tydlig och pedagogisk kommunikation kring tjänster och avgifter.

Den ekonomiska effekten av föreslagna förändringar är sannolikt positiv för nämnden, men den totala intäktsnivån påverkas framförallt av hur konjunkturen och därmed ärendemängden utvecklar sig.

Under februari 2025 presenterade regeringen förslag till nya regler för bygglov. Ändringarna innebär bland annat att fler åtgärder blir bygglovsbefriade. Reglerna föreslås träda i kraft under slutet av 2025. Om förslagen blir verklighet kommer ärende om justerad taxa för 2026 behöva tas upp för beslut. Bedömningen är att nuvarande förslag till stadsbyggnadsnämndens taxa kommer påverkas av regeringens föreslagna ändringar. I samband med att detta ärende skrivs fram finns dock inga beslut om ändringar tagna på nationell nivå.

Henrik Kant
Stadsbyggnadsdirektör

Erik Stenkil
Avdelningschef ekonomi